گزارش

سخنگوی وزارت امور خارجه در آخرین نشست خبری سال؛

اخذ تضمین از آمریکا ضروری است

نسل فردا/ گروه ایران
news@naslefarda.net

سخنگوی وزارت امور خارجه گفت: با توجه به سابقه سوء و عدم التزام و پایبندی دولت آمریکا به تعهداتش، ایران معتقد به ضرورت اخذ تضمین‌های قابل راستی آزمایی جهت کسب اطمینان پایبندی آمریکا به هرگونه توافق جدید است.

ناصر کنعانی در آخرین نشست خبری خود در سال جاری در پاسخ به سوالی درباره اینکه چرا آمریکا توافق بر سر تبادل زندانیان را رد کرده است، گفت: برای ما آنچه حائز اهمیت است این است که روند مذاکرات باید به نتایج عملی منتهی شود.

وی ادامه داد: جمهوری اسلامی ایران نشان داده است که به دیپلماسی برای رفع مشکلات اعتقاد راسخ دارد و بنابراین هم در ارتباط با زندانیان و نیز بقیه مسائل مرتبط با دولت آمریکا همانطور که بارها گفته شده، مذاکرات از طریق واسطه‌ها ادامه داشته و دارد و در برخی موضوعات از جمله زندانیان ما قبلاً به توافق رسیدیم و آن اینکه در ماه مارس سال گذشته میلادی توافق مکتوبی شکل گرفت که از سوی نماینده آمریکا نیز امضا شد و طرف آمریکایی پذیرفت که این موضوع بدون مذاکرات رفع تحریم‌ها انجام شود اما در زمان دیگری آن را به مذاکرات رفع تحریم‌ها گره زدند.

کنعانی تاکید کرد: ما آمادگی داریم این کار به عنوان یک موضوع انسانی صورت گیرد؛ مشکلات طرف آمریکایی به خودشان ربط دارد و در صورت برخورد واقع بینانه طرف آمریکایی، موضوع مبادله زندانیان قابل انجام است.

سخنگوی وزارت امور خارجه گفت: در ارتباط با مذاکرات هسته‌ای نیز با توجه به سابقه سوء عدم التزاموپایبندی دولت آمریکا به تعهداتش، ایران معتقد به ضرورت اخذ تضمین‌های قابل راستی آزمایی جهت کسب اطمینان پایبندی آمریکا به توافق جدید است. کنعانی درباره بیانیه مشترک ایران و عربستان با میانجیگری چین و جزئیات از سرگیری روابط گفت: با صدور بیانیه در مسیر بازگشت روابط قرار گرفته‌ایم؛ این توافق نتیجه یک سال و نیم مذاکرات دیپلماتیک برای رسیدن به نتیجه بود؛ ما دوره‌های مختلف گفت و گوی دوجانبه ایران و عربستان با نقش آفرینی و میزبانی برخی کشورها انجام شد از جمله پنج دور مذاکره در بغداد و سه دور مذاکره در مسقط.

وی اظهار داشت: قبل از سفر آقی شی به ریاض و سفر آیت اله رئیسی به پکن، ضمن گفت و گوها و مشورت‌های دیپلماتیک به تهران و پکن ایده‌هایی مطرح بود و ما در چارچوب ایده‌های طرف چینی، با این ایده از طرف چین مواجه شدیم که همزمان با سفر آقای رئیس جمهور به پکن نمایندگانی از ایران و عربستان در پکن در حاشیه این سفر نشست‌های دو جانبه ای داشته باشند و به در این زمینه تصمیم گیری کنند.

وی ادامه داد: طرف ایرانی با اصل موضوع با رویکرد حسن نیت برخورد و موافقت کرد اما معتقد بود با توجه به اهمیت سفر دوجانبه و موضوعات مختلفی که در این سفر با دولت چین داریم، گفت و گوهای ایران و عربستان به زمان مناسب دیگری موکول شود که در همین راستا در زمان سفر و حضور رئیسی در پکن در دیدار خصوصی روسای جمهور در این زمینه بار دیگر گفت وگو شد و آقایشی پیام طرف عربستانی را منتقل کرد و گفت و گوهای وزرای خارجه ایران و چین در این زمینه انجام و ابعاد موضوع مورد توافق قرار گرفت. وی تاکید کرد: در نهایت توافق شد گکفت و گوهای جدید در سطح بالاتری از کگفت و گوهای بغداد و مسقط انجام و در سطح دبیر شورای عالی امنیت ملی ایران و همتای عربستانی انجامشود؛ البته در ترکیب هیات دیگر مسئولان ذی ربط دو کشور از سیاسی، امنیتی و نظامی هم حضور داشتند.

سخنگوی وزارت امور خارجه اظهار داشت: با حسن نیتی که در دو طرف وجود داشت و نقش آفرینی مثبت طرف چینی، طرفین به از سرگیری روابط رسیدند و توافق این بود که بلافاصله بعد از امضای توافق، از سرگیری روابط آغاز شود و حداکثر تا سقف ۲ ماهه سفارت‌ها در تهران و ریاض و سرکنسولگری‌ها در مشهد و جده بازگشایی شود. سخنگوی وزارت امور خارجه گفت: وزارت خارجه ایران و عربستان در حال فراهم کردن مقدمات تماس و دیدار دو وزیر خارجه ایران و عربستان هستند و ما امیدوار هستیم با همین حسن نیتی که وجود دارد، این دیدار در آینده بسیار نزدیک شکل بگیرد و روند اجرای توافق به سرعت انجام شود. کنعانی تاکید کرد: مانعی برای دیدار دو وزیر خارجه در دو کشور وجود ندارد و در کانال‌های دیپلماتیک انشااله این هماهنگی‌ها صورت خواهد گرفت.

سخنگوی دستگاه دیپلماسی همچنین از نقش ارزنده و سازنده دو کشور عراق و عمان که قبل از نشست پکن در میزبانی از دو هیئت نقش بسیار سازنده‌ای داشتند و میزبان تقریباً ۸ دور گفتگوهای دو کشور ایران و عربستان بودند، قدردانی کرد و گفت: تلاش این دو کشور و نهایتاً نقش مکمل و انتهایی که دولت چین در این زمینه ایفا کرد در دستیابی دو کشور ایران و عربستان به اثر گیری روابط سیاسی بسیار حائز اهمیت بود.

روسای جمهورایران و بلاروس دیدار و گفت و گو کردند؛

عزم تهران و مینسک در مسیر توسعه

رئیس‌جمهور با تأکید بر استفاده از ظرفیت‌های موجود برای تسریع در تقویت روابط با جمهوری بلاروس گفت: امضای یادداشت تفاهم‌ها در حوزه‌های مختلف نشانگر عزم و اراده دو کشور برای توسعه همه‌جانبه روابط است. آیت‌اله سید ابراهیم رئیسی به اتفاق الکساندر لوکاشنکو رئیس جمهور بلاروس نشست هیأت‌های عالی‌رتبه دو کشور را برگزار کردند. رئیس‌جمهور در این نشست با ابراز رضایت از روند رو به رشد روابط دو کشور گفت: امضای یادداشت تفاهم‌ها در حوزه‌های مختلف نشانگر عزم و اراده دو کشور برای توسعه همه‌جانبه روابط است.

رئیسی در ادامه تعاملات ایران و بلاروس طی ۳۰ سال گذشته از زمان برقراری روابط دیپلماتیک میان دو کشور را خوب و سازنده توصیف و بر استفاده از ظرفیت‌های موجود برای تسریع در تقویت روابط فیمابین تاکید کرد.

رئیس‌جمهور همچنین استفاده از ظرفیت پیمان‌های منطقه‌ای نظیر سازمان همکاری‌های شانگهای و اتحادیه اقتصادی اوراسیا را در افزایش مبادلات و مراودات اقتصادی میان دو کشور و دیگر کشورهای مستقل مؤثر دانست. آیت‌اله رئیسی بر پیگیری اجرایی شدن توافقات میان ایران و بلاروس تا حصول نتیجه و ملموس شدن منافع اقتصادی آن برای ملت‌های دو کشور نیز تأکید کرد.

الکساندر لوکاشنکو، رئیس‌جمهور بلاروس نیز در این نشست جمهوری اسلامی ایران را یکی از کشورهای پیشرفته در حوزه تمدنی و اقتصادی توصیف کرد و گفت: این سومین بار است که به ایران سفر می‌کنم و هر بار شاهد عزم و اراده بیشتر ملت ایران برای مقابله با فشارها و تحریم‌ها و همچنین حرکت در مسیر پیشرفت هستم. لوکانشکو در ادامه مواضع مشترک دو کشور در زمینه مقابله با یکجانبه‌گرایی را مورد اشاره قرار داد و خواستار تبادل بیشتر ظرفیت‌های دو کشور در حوزه‌های مختلف صنعتی، کشاورزی، حمل و نقل و فناوری شد. رئیس‌جمهور بلاروس همچنین با اشاره به کندی گسترش همکاری‌های اقتصادی میان ایران و بلاروس در سال‌های گذشته، از تسریع در توسعه روابط میان دو کشور در دولت آیت‌اله رئیسی تقدیر کرد.

چهار سیگنال امیدوار کننده و سه گره باقیمانده برای احیای برجام

آنچه تا احیای برجام باقی مانده است

پس از قریب به ۶ ماه تعلیق در مذاکرات هسته‌ای، این روزها بار دیگر امیدها برای احیای پیکر نیمه جان توافق برجام زنده شده است. آخرین دور مذاکرات احیای برجام در روزهای ۱۳ تا ۱۷ مرداد ماه در وین، پایتخت اتریش برگزار شد که برآیند آن رسیدن ایران و طرف‌های غربی به نقطه انسداد و توقف گفتگوها بود.

به گزارش فرارو، همزمان با تعلیق مذاکرات احیای توافق، مطرح شدن موضوع همکاری نظامی تهران با روسیه در جنگ اوکراین و ناآرامی‌هایی داخل ایران، مزید بر علت شدند تا توافق بیش از هر زمان دیگری دور از دسترس به نظر برسد. طی ماه‌های گذشته آمریکا و اروپا با صراحت از در دستور کار نبودن احیای توافق سخن به میان آوردند، اما حالا به نظر می‌رسد گشایش‌هایی اتفاق افتاده که می‌توان از آن‌ها به عنوان نشانه‌های امیدبخش برای باز شدن گره برجام یاد کرد. سفر گروسی به تهران و عدم صدور قطعنامه ضدایرانی در نشست فصلی شورای حکام: نخستین و شاید آشکارترین پالس امیدبخش در گشایش برای احیای توافق را می‌توان عدم صدور قطعنامه علیه ایران در اولین نشست فصلی شورای حکام در سال ۲۰۲۳ مورد ارزیابی قرار داد. طی ماه‌های اخیر علاوه بر توقف مذاکرات، انتشار گزارشی از خبرگزاری «بلومبرگ» و گزارش آژانس به شواری حکام، احتمال صدور قطعنامه علیه ایران را در سطحی قابل توجه افزایش داده بود. بلومبرگ مدعی شده بود، آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به آثاری از غنی‌سازی ۸۴ درصدی در ایران دست پیدا کرده است. رافائل گروسی، مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی نیز در گزارشی به شواری حکام تاکید کرده بود، میزان ذخائر اورانیوم غنی‌شده ایران ۱۸ برابر سقف تعیین‌شده در برجام رسیده است. همزمان مقام‌های امنیتی آمریکایی مدعی شده بودند که زمان گریز ایران به ۱۲ روز رسیده است. مجموع این روند، بستر را برای صدور قطعنامه احتمالی در نشست فصلی شورای حکام مهیا کرده بود. در چنین فضایی، بعد از دو ماه تعویق، رافائل گروسی در روزهای ۱۲ و ۱۳ اسفند راهی تهران شد. بعد از صدور یک بیانیه مشترک ایجابی میان ایران و آژانس، در نشست فصلی شورای حکام (۱۵ تا ۱۸ اسفند) بر خلاف تمامی پیش‌بینی‌های قبلی، قطعنامه‌ای علیه ایران صادر نشد. این دو اتفاق، به وضوح جدی‌ترین گام در مسیر عدم تشدید تنش و نرسیدن برجام به نقطه مرگ بودند.

تنش زدایی تهران - ریاض با میزبانی پکن: دومین نشانه امیدبخش در باز شدن گره برجام را می‌توان در چهار روز مذاکرات افشا نشده و حصول یک توافق غافلگیر کننده در پکن میان ایران و عربستان پی‌جویی کرد. پس از ۷ سال تنش حداکثری و قطع مناسبات، علی شمخانی و مساعد بن‌محمد العیبان، نمایندگان کشورهای ایران و عربستان، مهم‌ترین توافق صلح منطقه‌ای را در هزار جدید (۲۰۰۰) به امضا رساندند. توافق از سرگیری روابط میان دو کشور، در سطحی گسترده و بی‌سابقه از سوی ناظران سیاسی و رسانه‌ها مورد توجه قرار گرفت. یکی از سطوحی که از سوی بسیاری از تحلیل گران مورد توجه قرار گرفت، تأثیر این تنش‌زدایی تاریخی در باز شدن فضا برای احیای برجام بود. دتانت تاریخی تهران و ریاض به عنوان مقدمه‌ای برای حصول توافق بزرگ‌تر، یعنی احیای برجام مورد توجه قرار گرفت. در سطح داخلی ایران نیز این توافق با استقبال ویژه رسانه‌ها و حتی بازار همراه شد. روی خوش نشان دادن بازیگران منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای به توافق اخیر نیز همه‌گی دال بر آن هستند که گام بعدی می‌تواند گره‌گشایی از پرونده هسته‌ای ایران باشد. با این توافق تهران نشان داد که از پتانسیل و انگیزه لازم برای توافق و حل اختلافات با بازیگران منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای برخوردار است.

قوت گرفتن موضوع تبادل زندانی‌ها میان ایران و آمریکا: در ادامه گام‌های مؤثر مورد اشاره، جدی شدن موضوع تبادل زندانی‌ها میان ایران و آمریکا دیگر پالسی است که از در دسترس بودن پرونده برجام حکایت دارد. این موضوع در ماه‌های گذشته نیز مطرح بود، ولی در روزها اخیر ابعادی جدی‌تر به خود گرفته است. دیروز، یک‌شنبه (۱۲ مارس / ۲۱ اسفند) حسین امیر عبداللهیان، وزیر امور خارجه ایران نیز در اظهاراتی با اشاره به توافق اولیه برای تبادل زندانی تاکید کرد: «در ماه مارس سال گذشته طی مذاکرات غیرمستقیم بین ما و طرف آمریکایی توافق نامه‌ای امضا شد که اکنون زمینه اجرای آن فراهم شده است. از نظر ما، همه چیز آماده است. طرف آمریکایی درگیر هماهنگی‌های فنی نهایی خود است.» با وجود این که وزارت خارجه آمریکا، توافق تبادل زندانی‌های را ادعایی نادرست معرفی کرد، اظهارات امیر عبداللهیان را به وضوح می‌توان اظهاراتی نزدیک به واقعیت مورد ارزیابی قرار داد که شاید آمریکایی‌ها از رسانه‌ای شدن آن در مقطع کنونی ناخرسند هستند. به طور قطع، تبادل زندانیان میان تهران و واشنگتن می‌تواند گامی جدید در گره‌گشایی از روند احیای توافق باشد. اراده مصمم مسئولان ایرانی برای اجرایی کردن فاز تنش‌زدایی: واپسین و شاید پراهمیت‌ترین پالس در بازگشت امیدها به احیای برجام را می‌توان مشاهده نشانه‌هایی قطعی و جدی از اراده مصمم مسئولان ایرانی برای احیای تنش‌زدایی مورد ارزیابی قرار داد. هر چند در گذشته مذاکرات در جریان بود و نمایندگان ایران و سایر طرف‌ها در وین در حال مذاکره بودند، اما به طور مشهود، اراده‌ای قاطع مبنی بر بازگشت به توافق مشاهده نمی‌شد. در وضعیت جدید به نظر می‌رسد این بار مسئولان و استراتژیست‌های سیاست خارجی کشورمان در پرونده هسته‌ای، تصمیم قطعی را برای احیای توافق اتخاذ کرده‌اند. اظهارات محمد اسلامی، رئیس سازمان انرژی اتمی، حسین امیر عبداللهیان، وزیر امور خارجه و سفر علی باقری، رئیس تیم مذاکره کننده ایران در مذاکرات مربوط به احیای برجام در وین به مسقط پایتخت کشور عمان، نشان‌های اثبات این رویکرد نزد دستگاه دیپلماسی ایران هستند. بدون تردید، رویه اخیر را فراتر از تمامی پالس‌های مورد اشاره می‌توان مهم‌ترین نشانه در حوزه باز شدن گره توافق مورد ارزیابی قرار داد.

اختلافات فنی ایران با آژانس: نظارت‌های آژانس بر تاسیسات و سایت‌های هسته‌ای ایران، نخستین مانع در مسیر احیای توافق می‌باشد. البته این اختلاف، به وضوح قابل رفع و مکانیزم آن نیز تا حدود زیادی برای ایران و آژانس تفهیم شده است. سازمان بین‌المللی انرژی اتمی، طی بیش از یک سال گذشته، بر موضوع نظارت و بازرسی از سه سایت هسته‌ای مریوان، ورامین و تورقوزآباد تاکید کرده است. جمهوری اسلامی ایران بارها مدعی شده که تمامی توضیحات و شفاف‌سازی‌های لازم را به آژانس ارائه شده، ولی سران آژانس و کشورهای غربی همچنان نسبت به مسائل فنی و نظارت‌ها در این حوزه تاکید دارند. گزارش‌های اخیر آژانس مبنی بر یافته شدن غنی‌سازی ۸۴ درصدی و افزایش سقف ذخایر اورانیوم غنی‌شده ایران به ۱۸ برابر سقف تعیین‌شده در برجام این نگرانی‌ها را تشدید کرده است. در گام اول به نظر می‌رسد حل این اختلافات فنی بسیار مهم و جدی خواهند بود. پرونده اوکراین و موضوع حمایت تهران از مسکو: اگر در گذشته تمرکز اصلی مذاکرات برجامی بیشتر بر سر مسائل فنی بود و به صورت محدود از مسائل فرا برجامی، همچون سیاست‌های منطقه‌ای ایران سخن به میان می‌آمد؛ در وضعیت جدید این موضوعات فرا برجامی است که برای غربی‌ها اولویت پیدا کرده است. برای آمریکایی‌ها و اروپا، جنگ اوکراین بزرگ‌ترین جنگ و بحران طی تمامی سال‌های بعد از جنگ جهانی دوم بوده و آن‌ها این جنگ را هم‌چون مساله‌ای حیثیتی در عرصه تقابل با مسکو می‌نگرند. در چنین بستری، همان گونه که مقام‌های اروپایی و آمریکایی با صراحت اعلام می‌کنند، فراتر از مسائل فنی، مداخله تهران در جنگ علیه کی‌یف، مانعی بزرگ در مسیر احیای توافق خواهد بود. هویداست در صورت حل نشدن این گره، هر گونه اقدام در مسیر احیای توافق می‌تواند به شکست منتهی شود؛ لذا ضروری به نظر می‌رسد این مساله میان ایران و غرب، قبل از اقدام به احیای برجام حل و فصل شود.

برجسته شدن مساله حقوق بشر: فراتر از مسائل فنی و بحث اوکراین، شاید جدی‌ترین مانع در مسیر احیای برجام در ارتباط با مساله حقوق بشر در ایران باشد. ناآرامی‌های چند ماه گذشته ایران، نه تنها در سطح محافل سیاسی و رسانه‌ای، بلکه در سطح کلان افکار عمومی جوامع غربی (در بطن آن‌ها آمریکا) را به سوی این موضوع معطوف شده است. وضعیت در مقطع کنونی به گونه‌ای است که دولت جو بایدن، برای قدم برداشتن در مسیر احیای برجام نمی‌تواند به مقوله حقوق بشر بی‌توجه باشد. در حالت حداقلی باید کارگزاران کاخ سفید، فضا را برای اقناع افکار عمومی مهیا کنند.ford) دیپلمات سابق و از اعضای ارشد سیاست خارجی ایالات متحده در شورای امور جهانی شیکاگو، تحت عنوان «جیمی کارتر در مورد اهمیت حقوق بشر حق داشت»، تاکید می‌کند کارتر اولین بار در سال ۱۹۷۷ حقوق بشر را در سیاست خارجی رسمیت بخشید. او تاکید می‌کند حالا انتظار دارد جیمی کارتر بعدی (مراد دولت بایدن) این اصل را به عنوان سنگ بنای سیاست خارجی آمریکا احیا کند.

در مجموع دولت دموکرات بایدن در فضایی به قدرت رسید که در دوران چهار ساله ریاست ترامپ بر کاخ سفید، نزدیکی دولت آمریکا با حکومت‌های مستبد و غیردموکراتیکی همچون عربستان، کره شمالی، روسیه پوتین، امارات و... به اوج رسید. بعد از رسیدن به قدرت دولت بایدن ناچار بود بار دیگر اصول لیبرال را به سیاست خارجی آمریکا بازگرداند؛ چرا که واشنگتن برای احیای جایگاه خود در نظام بین‌الملل و زدودن آثار سوء ترامپیسم به بازگشت به گفتمان لیبرالیستی نیاز داشت.

خبر روز

فرهنگ ایثار باید به مؤلفه اساسی فرهنگ سازمانی تبدیل شود

ایرنا: وزیر کشور با تأکید بر ترویج فرهنگ ایثار و شهادت در جامعه، گفت: این فرهنگ باید به مؤلفه اساسی فرهنگ سازمانی تبدیل شود. احمد وحیدی در دیدار با جمعی از فرزندان شاهد شاغل در وزارت کشور گفت: فرزندان شهدا یادگاران مردان افتخارآفرینی هستند که مایه عزت و شکوه نظام مقدس جمهوری اسلامی و انقلاب عزیز شده‌اند. وزیر کشور ادامه داد: در حقانیت این نظام همین بس که چنین شهدایی را تقدیم کرده است. وحیدی با بیان اینکه فرزندان شهدا مسئولیت بزرگی برای پیمودن این راه نورانی دارند، اضافه کرد: شهدا از همه ما انتظاراتی دارند که اگر فرهنگ ایثار در کشور ترویج شود، مشکلات زیادی کاهش خواهد یافت.

وی تاکید کرد: وزارت کشور همان جایی است که این فرهنگ باید دنبال شود و بیش از گذشته به عنوان یک مؤلفه اساسی در فرهنگ سازمانی قرار گیرد.

حملات موشکی روسیه به زیرساخت های پایتخت اوکراین. **منبع: گاردین**

خبر ویژه

رشد ۲۰۰ درصدی سازمان صنایع دفاع نسبت به سال گذشته

ایسنا: جانشین وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح از رشد ۲۰۰ درصدی سازمان صنایع دفاع نسبت به سال گذشته و افزایش ۲.۵ برابری صادرات محصولات این سازمان خبر داد و گفت: این سازمان همچنین در عرصه تحقیقات امسال ۵۷ محصول را به ثمر رساند و پس از تولید، تحویل نیروهای مسلح داد. سردار سرتیپ پاسدار سید مهدی فرحی جانشین وزیر دفاع در مراسم تقدیر از برگزیدگان سال ۱۴۰۱ سازمان صنایع دفاع با بیان فضیلت‌های ماه شعبان طی سخنانی اظهار داشت: کمال در ادبیات انسانی و اسلامی انتها ندارد و انشالله در طلیعه آغاز سال نو شمسی و تقارن آن با ماه مبارک رمضان حال ما به بهترین حال معنوی و انسانی رقم بخورد.

جانشین وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح با تشریح عملکرد بسیار مطلوب سازمان صنایع دفاع در سال ۱۴۰۱ گفت: این سازمان امسال رشد ۲۰۰ درصدی نسبت به سال قبل و رشد ۲.۵ برابری در صادرات داشته است.

تظاهرات هفتگی مخالفان نتانیاهو در تل آویو. **منبع: رویترز**

سرمقاله

ادامه از صفحه یک

محافل حاکم بر بلاروس و ایران، سازمان همکاری شانگهای را که اعضای آن قدرت‌های جهانی مانند روسیه، چین و هند هستند، مرکز نوظهور قدرت می‌دانند که اگر به عنوان یک جبهه متحد در برابر غرب عمل نمی‌کنند، حداقل یک جایگزین بین‌المللی برای کشورهایی ارائه می‌دهد که ایالات متحده، اتحادیه اروپا سعی در منزوی کردن آنها دارند. یکی دیگر از عوامل منافع مشترک بلاروس و ایران، مخالفت با فناوری‌های «انقلاب‌های رنگی» است که غرب با کمک آن بارها سعی در براندازی نظام دولتی در این دو کشور داشته است. بلاروس با موفقیت از آخرین تلاش از این دست در ارتباط با انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۲۰ جلوگیری کرد، در حالی که ایران همچنان با تهدیدات بی ثباتی داخلی مواجه است، اما با اقدامات هماهنگ جناح انتظامی و بسیج بخش میهن پرستان جلوی آن را گرفت. در این راستا، مطالعه تجربیات سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، تبادل اطلاعات بین سرویس‌های ویژه، تعامل بین اتاق‌های فکر دولتی و اتاق‌های فکر، دیپلماسی عمومی و حزبی، تحرک دانشگاهی بین بلاروس و ایران و جهت گیری برای توسعه روابط دوجانبه برای مقامات این کشور جذاب به نظر می‌رسد.

گسترش همکاری‌های اقتصادی برای عبور از تحریم‌ها

سیاست خارجی بلاروس پس از اوت ۲۰۲۰ و بروز تقابل در روابط این کشور با اتحادیه اروپا و امریکا بر سر انتخابات ریاست جمهوری که منجر به انتخاب لوکاشنکو شد، تغییر کرد. برقراری بسته‌های تحریمی متعدد علیه مقامات و مؤسسات اقتصادی این کشور و همچنین نزدیکی با روسیه از جمله عواملی محسوب می‌شود که سبب شد تا مقامات این کشور برای رهایی از تحریم‌های غرب، به افزایش ظرفیت‌های موجود و از جمله روابط با ایران به عنوان یکی از اولویت‌های منطقه‌ای و بین‌المللی نگاه کنند. پرواضح است که پیگیری توافقات و اسناد تفاهم‌نامه‌ها به ویژه در عرصه اقتصادی و بهره‌مندی از ظرفیت‌های ترانزیتی ایران در منطقه برای بلاروس راهگشا است از سوی دیگر ایران هم در سایه فرصت پیش آمده می‌تواند از فناوری‌های صنعتی این کشور در حوزه‌های مختلف و به ویژه در مواردی که تحریم‌ها مانع از رسیدن به مقصود می‌شود، بهره ببرد. بنابراین با توجه به توافق‌های انجام شده میان دو کشور در حاشیه اجلاس شانگهای، اذرماه امسال، نخست وزیر بلاروس برای پی گیری گسترش روابط دو جانبه در ابعاد اقتصادی اعم از ترانزیت، صادرات و واردات، تأمین انرژی، کشاورزی، انتقال تکنولوژی و تشکیل کمیته مشترک بازرگانی بین اتاق‌های ایران و بلاروس، به تهران سفر کرد که در جریان این سفر مقرر شد نقشه راه جامعی برای توسعه روابط اقتصادی تهران ومینسک طی سال‌های ۲۰۲۳ و ۲۰۲۶ ترسیم شود و در این چارچوب تکلیف حوزه‌های اقتصادی روشن گردد. از این رو سفری هم که اکنون لوکاشنکو به تهران داشته با توجه به تمهیداتی که در جریان سفر نخست وزیر این کشور به تهران انجام شده بود، در چارچوب همکاری‌های اقتصادی خواهد بود و مسائل اقتصادی دو جانبه دنبال می‌شود.

رایزنی در خصوص روسیه و جنگ اوکراین

پیوند مینسک- مسکو یک پیوند بسیار نزدیک است و سیاست ایران هم همواره نزدیکی با مسکو بوده است. بر همین اساس مثلث مینسک-تهران-مسکو در دوره جدید از طراحی ویژه‌ای برخوردار است. همچنین الکساندر لوکاشنکو در ۲۸ سال گذشته با کمک پوتین، بدون وقفه در مسند قدرت سیاسی بلاروس باقی مانده است و اکنون وی از روسیه در جنگ علیه اوکراین به نحوی حمایت می‌کند. مسکو نیز برای اتحاد خود با بلاروس ارزش قائل است زیرا سرزمینی استراتژیک بین روسیه و لیتوانی، لهستان و لتونی همسو با ناتو است همچنین این کشور نزدیک به ۷۰۰ مایل مرز مشترک با اوکراین دارد و کی‌یف به بلاروس نزدیکتر است تا روسیه. بنابراین پوتین از بلاروس به عنوان صحنه جنگ خود استفاده می‌کند و نیروهای آن از طریق مرز بلاروس در شمال به اوکراین منتقل می‌کند. به خاطر همین ارتباط تنگاتنگ میان روسیه و بلاروس بود که چندی پیش اتحادیه اروپا تحریم‌های جدیدی علیه بلاروس به بهانه حمایت از روسیه اعمال کرد. بنابراین این احتمال وجود دارد که مسائل منطقه‌ای و بین‌المللی از جمله جنگ روسیه و اوکراین یکی از موضوعات مورد بررسی در سفر رئیس جمهور بلاروس به تهران باشد.